

1848 A SZÁZAD ELEJI KANIZSAI SAJTÓBAN

K L A M Á R Z O L T Á N

HÍRADÁSOK ÖREG HONVÉDEKRŐL

1910. május 1-jén a *Kanizsai Újság* második oldalán a hírek rovatban az alábbiak olvashatók: „Elhunyt egy öreg honvéd. Apad a hősök tábora, ismét elszóllított a halál egy öreg honvédet az élők sorából. – Idősb Mihályi Sándor városi kézbesítő, ki magas kora dacára még rövid idő előtt is hűen teljesítette hivatalbeli kötelességét, meghülés folytán ágyba került, és április 29-én meghalt.” A városi halotti anyakönyvi bejegyzés szerint 81 éves volt ekkor, tehát 1828-ban született, és hűszévesen vett részt a forradalomban.

A következő cikk 1912. november 24-én jelent meg a *Kanizsai Újság* második oldalán *Fognak a honvédek* címmel. Egy jeles ember távozott az élők sorából, a város egyik aktív honvédszázadosa, kinek sikerült beilleszkednie a polgárosodó társadalomba. „A kérlelhetetlen halál megint kiragadott egyet az 1848/49-es nagy idők tanúi közül. Kafga Gyula volt 1848/49-iki honvédszázados nyug. m. kir. póstamester és takarékpénztári igazgató az arany érdemkereszt tulajdonosa halt meg e hó 17-én hosszas betegeskedés után. Az általános szeretet és tisztelet, mely az öreg urat körülvette, impozáns módon nyilvánult meg a 19-én d. e. tartott temetésen, melyen a rossz idő dacára megjelent a város hatósága élén a polgármesterrel, az intézetek és egyletek képviselői, valamint a város értelmisége teljes számban.” A cikkben 83 évesnek írják a néhai századost, a halotti anyakönyvi bejegyzés szerint 82 éves korában hunyt el. 1830-ban született, 19 évesen vett részt a forradalomban, és századosként tette le a fegyvert. Ha úgy tetszik, fényes karriert futott be a bő egy esztendő alatt.

Még ez év december 15-én egy újabb érdekes híradás olvasható az újság második oldalán *Egy öreg vitéz instantiája* címmel. A történet a következő:

„F. hó 19-én Tóth Miklós 1848-as honvéd helybeli lakos beállított Mach János katonai tanácsoshoz, és azon kérelmét adta elő, miután hallotta, hogy a legényeket hívják be katonának – s ebből gyanítván, hogy baj van az országban; ő hát önként jelentkezik és kérte, ha netán az országnak csak egy kis bántódása lenne – értesítsék őtet, hogy a haza védelmére kelhessen. A katonai szenátor a bátor és önként jelentkező vitézt megvigasztalta, hogy a hazát még mind ez ideig nem éri veszély – s ha szükség lenne rá, majd értesíteni fogja.” A balkáni háborúk idején a Monarchia mozgósítást rendelt el, és ebből arra következett Tóth Miklós, hogy baj van. A haza pedig mindennél előbbre való, ezért hát jelentkezett az öreg honvéd a katonai tanácsosnál. Bizony baj volt, ekkor már nagyban készülődött Ausztria–Magyarország a világháborúra.

Pótlás a márciusi számunkban megjelent tanulmányhoz.